

HIGIENOS INSTITUTAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 22, LT-01128 Vilnius, tel. (8 5) 262 4583, faks. (8 5) 262 4663, el. p. institutas@hi.lt, www.hi.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111958286

PRANEŠIMAS ŽINIASKLAIDAI

2020 m. lapkričio 18 d.

Raginama susivienyti, kad išsaugotume antimikrobinus vaistus

Šiandien, lapkričio 18 d., Europoje jau tryliką kartą minima Europos supratimo apie antibiotikus diena, o pasaulyje šeštą kartą – Pasaulio supratimo apie antimikrobinį atsparumą savaitė. Šių iniciatyvų tikslas – didinti suvokimą apie antimikrobinį atsparumą ir skatinti visuomenę, sveikatos priežiūros darbuotojus ir politikos formuotojus, taikant gerąją praktiką, išvengti tolesnio antimikrobinio atsparumo atsiradimo ir plitimo.

Šiomet supratimo apie antibiotikus iniciatyvos minimos COVID-19 pandemijos metu, todėl svarbu sutelkti dėmesį į tai, kad esama padėtis dar labiau nepablogintų antimikrobinio atsparumo situacijos. 2020 m. Pasaulio supratimo apie antimikrobinį atsparumą savaitės (lapkričio 18–24 d.) pagrindinė tema „Susivienykime, kad išsaugotume antimikrobinus vaistus“.

Ta proga lapkričio 18 d. Higienos institutas kartu su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija organizuoja nacionalinę konferenciją „Antimikrobinis atsparumas COVID-19 infekcijos kontekste“, skirtą sveikatos priežiūros įstaigų vadovams ir administratoriams, gydytojams, visuomenės sveikatos specialistams, infekcijų kontrolės specialistams, apskričių antimikrobinio atsparumo valdymo grupių nariams ir kitų sektorių institucijų, susijusių su antimikrobinio atsparumo valdymu, atstovams.

Šios konferencijos tikslas – atkreipti dėmesį į antimikrobinio atsparumo problemą ir jos grėsmes COVID-19 pandemijos kontekste, supažindinti su antibiotikų vartojimo ir antimikrobinio atsparumo situacija bei pasidalyti patirtimi ir gerąja praktika valdant antimikrobinį atsparumą.

Antimikrobinis atsparumas didėja:

- dėl per didelio ir (ar) nepagrįsto antimikrobinų vaistų naudojimo žmonių medicinoje, veterinarijos sektoriuje, žemės ūkyje (pvz., virusinėms infekcijoms gydyti ir pan.);
- dėl nepakankamos infekcijų prevencijos ir kontrolės, švaraus vandens, sanitarijos ir higienos prieinamumo stokos (žemesnio išsivystymo šalyse);
- dėl netinkamo antibiotikų vartojimo COVID-19 pandemijos metu; COVID-19 sukelia virusas, todėl antibiotikai neturėtų būti naudojami šiai infekcijai gydyti, išskyrus atvejus, kai pasireiškia ir bakterinė infekcija.

Europos antibiotikų suvartojimo stebėsenos tinklo (*ESAC-Net*) duomenimis, Lietuva jau daug metų pirmąją tarp Europos šalių pagal antimikrobinių vaistų suvartojimą ligoninėse – 2010–2019 m. jose stebimas reikšmingas karbapenemų suvartojimo didėjimas.

Taip pat ir antimikrobinio atsparumo situacija Lietuvoje nėra palanki. Ji panaši į Rytų Europos šalių, kur vyrauja tendencijos, atspindinčios vieną didžiausių Europoje *Acinetobacter spp.* ir *K. pneumoniae* atsparumą. Problemos aktualumą rodo 2019 m. enterobakterijų, atsparių karbapenemams protrūkis mūsų šalies ligoninėse. Nuo tų metų vasario 1 d. iki lapkričio 26 d. nustatyti 199 atsparių karbapenemams enterobakterijų atvejai (2018 m. – 12, 2017 m. – 5).

EARSS-Net tinklo duomenimis, mūsų šalis yra viena mažiausiai mikrobiologinių diagnostikos tyrimų atliekančių šalių – 1 000-čiui lovdienių atliekama mažiau nei 10 kraujo pasėlių (9,5), kai ES / EEE vidurkis beveik keturis kartus didesnis (37), o kai kuriose šalyse jis siekia 80,4 (Švedija). Todėl neatsitiktinai šiai problemai Lietuvoje turi būti skiriamas didelis dėmesys.

Naujausi paskaičiavimai, pagrįsti *EARSS-Net* duomenimis, atskleidė, kad kiekvienais metais ES / EEE šalyse antibiotikams atsparios bakterijos sukelia daugiau nei 670 000 infekcijų, kurios lemia apie 33 000 žmonių mirčių. Kasmet ES / EEE šalių sveikatos priežiūros sistemos išlaidos, susijusios su šia problema, sudaro apie 1,1 mlrd. eurų.

Daugiau informacijos Higienos instituto interneto svetainėje <https://www.hi.lt/lt/visuomenes-supratimo-apie-antibiotikus-didinimas.html>.

Papildomą informaciją teikia Higienos instituto Visuomenės sveikatos technologijų centro Visuomenės sveikatos inovacijų skyriaus vadovė Virginija Kanapeckienė tel. (8 5) 262 5479, el. paštu virginija.kanapeckiene@hi.lt.

<p>Cituoiant ar kitaip naudojant šiame pranešime esančią informaciją, prašome nurodyti jos šaltinį.</p>
--